

Doch welke groep men ook moge kiezen, men beginne eerst zich een dozis algemene kennis omtrent het insektenryk in zyn geheel eigen te maken. Als zeer geschikt voor dit doel kunnen wy o.a. aanbevelen het werk van J. TH. OUDEMANS. De Insecten van Nederland, 1 deel en D. SHARP, Cambridge Natural History, Insects, 2 delen (in 't Engels). Ofschoon de vormen van onze Oost er niet speciaal in behandeld zyn, geven deze werken toch de beginner in een niet al te streng wetenschappelijke vorm een goede kyk op de oneindig grote vormenrijkdom en de merkwaardige levenswijze van de voor-naamste insektengroepen.

In een volgend artikel zullen wij ons meer in 't bizonder bezighouden met de verschillende methoden voor de vangst en het prepareren van insekten, doch meenden wy dit inleidende woord onze lezers niet te kunnen besparen.

EDW. JACOBSON.

OVER DEN MIEREN-ROOVER (= OENDOER-OENDOER)

uit RÖSEL VAN ROSENHOF.

Dien listigen Mieren-Roover dus hebbende leeren kennen, en vangen, zo verzamelde ik 'er veelen van allerlei grootte en verschillenden ouderdom; die ik naar huis bragt; alwaar ik hun bekwaame woningen bezorgde; te weten houten en glazen Bakken van een handbreed hoog, en halfwegen met droog Zand gevuld, om 'er myne naspooring en onderzoeking mede te beginnen, volgens welken ik myne waarnemingen nu verder beschryven zal. Vermoedelyk zal 'er veel inkomen dat met de beschryving van DE REAUMUR overeenstemt; nochtans kan ik verzekeren, dat ik alles, wat ik 'er van zeggen zal zelf gezien hebbe; en als ik iets uit gemelden Schryver aanhaale, zal ik het getrouwlyk melden. Dat ook myne Figuuren geen namaakzels zyn van die van den Heer DE REAUMUR, zal ieder, die dezelve by elkander vergelykt, moeten bekennen. Twee kundige persoonen, eenerleie zaak onderzoekende, moeten, wanneer zy voorzichtig te werk gaan, meermaals het zelfde vinden; waardoor dan de waarheid des te meer bevestigd wordt. Komt 'er verder bygeval in myne beschryving iets voor, 't geen de Heer VALLISNIERI reets gezegd heeft, zo kan men nog minder denken, dat ik zulks uit hem hebbe overgenomen: want, zo my uit het Werk van den Heer DE REAUMUR niet bekend geworden was, dat deze, in 't jaar 1697 te Venetië, de Historie van den Mieren-Roover beschreeven en in 't licht gebragt had, zou ik 'er niets van geweeten, hebben, gemerkt zyne Schriften my nooit ter hand gekomen zyn. Bovengenoemde Heer DE REAUMUR schryft, dat dit Insect, sedert omtrent 50 jaaren, bekend is; en zegt, niet te kunnen begrypen, hoe 't mogelyk zy, dat de oude Natuurkennigen het niet waargenomen, ja zelfs niet eens gezien hebben. Ondertusschen kan het hun echter niet gantsch onbekend geweest zyn; want ALDROVANDUS zegt, in zyn V^{de} Boek van de Insecten, *Cap. I. pag. 207.* in den Frankfortschen druk, dat de *Formicaleo*, volgens ALBERTUS MAGNUS, een Insect is, 't welk onder de Mieren zo veel als een Leeuw, en teffens eene Mier en een Leeuw zy; dat het een wel klein, maar den Mieren zeer schadelijk Dier is; zich onder 't Zand verbergt; van 't zelve een half kogelvormigen Duin of Vesting bouwt, waar uit het de met Koorn beladen Mieren op eene listige wyze aanvalt, en doodt. Dat ook anderen kennis van dit Insect gehad hebben blykt uit de Schryvers, die de Heer SCHEUCHZER, in zyne *Physica sacra* over Job, aangehaald heeft; alwaar by, in het

derde Deel van den Augsburgschen druk, pag. 323. zegt: de aart en wyze, op welke de Mieren-Roover zynen buit maakt, wordt ons door zeker Dichter in de *Biblioth. Petaviana* n. 1344, niet onaartig in deezer voegen beschreeven:

*Est Formicaleon formicarum Leo, qui se
Pulvere consepelit, bicque latendo manet.
Formicæ dum prætereunt, pia farra trahentes
Prodit ab insidiis, bas spoliando necat*

Waarvan de zin hier op uitkomt:

*De Mieren-Roover, Leeuw der Mieren, heet op rooven,
Begraaft zich in het zand, en schuilt in 't Moorders graf
Rolt dan een Mier, terwyl zy graanen torscht, van boven,
Zo schiet hy toe, en neemt haar 't lieve leven af.*

Des moeten ook anderen ons insect reets gezien hebben; schoon men niet omstandig en volledig door hen gemeld vinde: dan of het ooit door een Duitschen Schryver naauwkeurig beschreeven zy, hebbe ik tot nog toe niet kunnen ontdekken.

HUISHOUDELIJK GEDEELTE.

Sedert den oproep in het voorgaand nummer zijn we overstelpt met de opgaven van leden en abonné's voor de lijst, die binnenkort verschijnen moet. Tal van opgaven kwamen binnen omtrent onderwerpen van studie waarvoor de lezers zich interesseeren. Een groot aantal brieven en briefkaarten met adhæsie-betuigingen en toezegging van medewerking enz. enz.

Zou dat nu werkelijk waar zijn, hoor ik sommigen vragen. Neen, waarde lezers, 't bovenstaande is een geestelijk fata morgana der redactie. Hoe zou dat werkelijkheid kunnen zijn in de tropen. Hoe loodzwaar ligt de pennehouder hier in de hand en hoe afmattend en uitputtend werkt het schrijven van een briefkaart of kort epistel hier op den geïmpor- teerden westerling, dat moet de redactie toch ook eens beseffen.

Ja we hebben wel wát ontvangen; ongeveer 3%, wij herhalen *drie procent*, van de lezers liet iets van zich hooren. Sommige menschen hebben ons ingefluisterd, dat we heel blij moeten zijn met dat resultaat en absoluut geen recht of reden hebben ons gebelgd te toonen.

We zijn dus dankbaar, maar niet voldaan. De redactie of liever het adres der redactie zit te wachten op meer: opgaven van naam en qualiteit en adres voor de lijst, opgaven van onderwerpen, die men in studie heeft of waarvoor men iets (zegge *iets*) voelt.

Zoals we reeds opmerkten, ontvingen we briefkaarten en enkele brieven en copie en toezegging van copie. Zeer verkwikt waren we o. a. door een der leden die ons in staat stelde ons aan anderen te spiegelen. Hij schreef over het treurige lot van vele Indische vereenigingen en den vroegtijdigen dood door gebrek aan animo. Inderdaad die meneer slaat den spijker op den kop. Misschien hebben we onwillekeurig wel eens den indruk gevestigd, dat het tijdschrift van en voor de Redactie was en toch is daar nooit